

AGENDA 21 DELS MUNICIPIS DE LLANÇÀ, COLERA I PORTBOU

SÍNTESI DE CONTINGUTS

lavola

Manlleu, GENER de 2011

Diputació de Girona

Ajuntament de Colera

Ajuntament de Portbou

1	INTRODUCCIÓ	4
2	METODOLOGIA I DOCUMENTS	5
2.1	DOCUMENT I. MEMÒRIA I DIAGNOSI	5
2.2	DOCUMENT II: PLA DE PARTICIPACIÓ	5
2.3	DOCUMENT III. PLA D'ACCIÓ LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT	6
2.4	DOCUMENT IV. ESTUDI DE CONNECTIVITAT	10
2.5	DOCUMENT V. DIRECTRIUS PER A L'ORDENACIÓ DEL SÒL NO URBANITZABLE	11
2.6	DOCUMENT VI. ANNEX CARTOGRÀFIC	11

1 INTRODUCCIÓ

En el procés de redacció de l'Agenda 21, a través de **l'anàlisi i diagnosi de la situació actual** de l'àmbit d'estudi, en aquest cas els municipis de Llançà, Colera i Portbou, s'elabora el **Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat**. Aquest Pla inclou el conjunt de projectes i actuacions que els ajuntaments, en col·laboració amb altres administracions actuants, hauran de desenvolupar durant els propers 10 anys aproximadament, amb l'objectiu de garantir un desenvolupament més sostenible del seu territori.

Conscients de la necessitat de disposar d'un full de ruta per vehicular les polítiques i actuacions necessàries a nivell local per a impulsar el desenvolupament sostenible del municipis de Llançà, Colera i Portbou, el mes de setembre de **l'any 2009 els tres Ajuntaments amb el suport de la Diputació de Girona**, han iniciat els treballs de redacció de l'Agenda 21 amb el suport tècnic de l'empresa **lavola**.

En aquest cas, per la mida i població així com les característiques estructurals i territorials dels tres municipis, es planteja una **Agenda 21 Local amb un àmbit territorial supramunicipal**. Aquesta escala de treball permet d'una banda, analitzar el territori com un tot, identificant els seus valors i oportunitats de conjunt. Però d'altra banda, i quan els treballs així ho requereixen, permet baixar l'escala de treball i no oblidar les singularitats o diferències que caracteritzen cada municipi.

2 METODOLOGIA I DOCUMENTS

D'acord a la metodologia de la Diputació de Girona per a la redacció de les Agendes 21 del municipis gironins els documents que integren l'Agenda 21 dels municipis de Llançà, Colera i Portbou són els que es detallen a continuació.:

2.1 DOCUMENT I. MEMÒRIA I DIAGNOSI

A partir de la informació recollida dels mateixos Ajuntaments així com d'altres agents implicats, tan a nivell públic com privat, es redacta la **Memòria informativa** com a document de base de l'Agenda 21 en el que es realitza una anàlisi de l'estat actual del municipi a nivell social, ambiental i econòmic. Com a síntesi d'aquest document s'elabora també una **Diagnosi** estructurada en tres parts:

- **Quadre resum de la situació actual.** Síntesis en forma de gràfics, taules i conclusions rellevants de la Memòria descriptiva.
- **Diagnosi estratègica de la situació actual.** Anàlisi interpretatiu de la situació actual destacant prioritats, oportunitats, interrelació entre els diferents aspectes.
- **Punts forts i febles** en forma de taules.

2.2 DOCUMENT II: PLA DE PARTICIPACIÓ

Un dels aspectes claus en el desenvolupament de les Agendes 21 és la implicació de la ciutadania i per això es va dissenyar un pla de participació i comunicació.

L'objectiu del **Pla de participació i comunicació** és establir un mecanisme de participació ciutadana relacionat directament amb el desenvolupament de les fases del procés del PALS, que garanteixi un procés de millora contínua, d'informació ciutadana permanent i serveixi, principalment, per aportar informació de l'àmbit d'estudi des de la percepció i el coneixement local.

Per tal de garantir la participació al llarg de les diferents fases del procés (informació, diàleg i decisió) s'han utilitzat diversos mètodes i procediments:

- A) Confecció del mapa d'actors socials i econòmics de cada municipi
- B) Pàgina web de l'Agenda 21
- C) Enquestes a la població
- D) Participació i dinamització social, amb la realització de diferents tallers que garanteixen la participació en cadascuna de les fases

En aquest cas es van celebrar sessions de presentació i tallers de debat de diagnosi als tres municipis. No obstant, donada la baixa assistència a les sessions, es va acordar no realitzar les sessions de PALS i elaborar un material divulgatiu de l'Agenda 21 per a la seva posterior difusió: un **document de síntesis divulgatiu, en format de llibret digital en 4 idiomes** (català, castellà, anglès i francès) preparat també per a la seva edició en paper.

2.3 DOCUMENT III. PLA D'ACCIÓ LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT

Com a resultat de l'anàlisi i diagnosi conjunta de tot el territori, **cada municipi disposa d'un Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat (PALS)** adaptat a les seves necessitats, que inclou accions conjuntes a desenvolupar pels tres municipis, però també accions específiques que responen a les seves pròpies singularitats com a municipi. Aquest Pla inclou el conjunt de projectes i actuacions que els ajuntaments, en col·laboració amb altres administracions actuants, hauran de desenvolupar durant els propers 10 anys aproximadament, amb l'objectiu de garantir un desenvolupament més sostenible del seu territori.

El PALS s'estructura jeràrquicament en tres nivells incloent en primer lloc **línies estratègiques**, que corresponen als grans àmbits que s'han identificats com a prioritaris. El segon nivell correspon als **programes d'actuació** que, per a cada línia, identifiquen els aspectes claus, i que engloben com a tercer nivell les **accions**. El PALS de cada municipi inclou accions conjuntes a desenvolupar pels tres municipis, però també accions específiques que responen a les seves pròpies singularitats com a municipi. Com a document programàtic i amb l'objectiu de facilitar el desenvolupament de les accions, per a cada una d'elles s'ha elaborat un fitxa en la que a més de descriure detalladament en què consisteix, es concreten d'altres aspectes com els agents responsables i implicats en la seva execució, el pressupost estimat, la possibilitat d'aconseguir subvencions d'altres organismes, així com la seva prioritat.

LLANÇÀ	COLERA	PORTBOU
7 LÍNIES ESTRATÈGIQUES	7 LÍNIES ESTRATÈGIQUES	7 LÍNIES ESTRATÈGIQUES
23 PROGRAMES D'ACTUACIÓ	22 PROGRAMES D'ACTUACIÓ	23 PROGRAMES D'ACTUACIÓ
94 ACCIONS	88 ACCIONS	95 ACCIONS

Per al **desenvolupament de les accions** els Ajuntaments poden sol·licitar subvencions a diferents ens de l'administració entre ells la Diputació de Girona que disposa d'una línia de subvenció específica per a passar del pla a l'acció en l'àmbit de desenvolupament de les Agendes 21, així com d'altres ens com l'ICAEN, l'ARC, l'ACCA entre d'altres. A cada fitxa s'especifica si hi ha alguna línia de subvenció vinculada.

A continuació a tall de resum es detallen les línies estratègiques i els programes dels PALS dels tres municipis.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: MANCOMUNAR SERVEIS I EQUIPAMENTS

1.1. Programa: Gestionar de manera conjunta la prestació de serveis i equipaments

Aquesta línia respon a la necessitat detectada d'impulsar un treball conjunt i coordinat entre els ajuntaments de Llançà, Colera i Portbou. Inclou només aquest programa i una única acció, amb la qual es proposa la creació d'un ens supramunicipal (consorci o mancomunitat, per exemple) amb l'objectiu d'unir esforços, facilitar la gestió i el desenvolupament de polítiques i serveis i reduir despeses. Els serveis, equipaments i projectes a gestionar o impulsar des d'aquest ens estan relacionats directament amb accions de l'Agenda 21 que s'han de desenvolupar conjuntament, com per exemple:

- Pla estratègic de turisme per desplegar una estratègia coordinada de promoció i difusió turística dels tres municipis.
- Impuls i divulgació del patrimoni històric i cultural i foment del valor turístic que hi està associat.
- Servei de promoció econòmica mancomunat.
- Gestió integrada de l'aigua.
- Foment del transport públic i la mobilitat sostenible.
- Assessorament energètic i impuls de les energies renovables.
- Gestió dels residus i del servei de deixalleria.
- Servei de neteja viària i de les platges.
- Campanyes de sensibilització i comunicació ambiental.
- Personal tècnic compartit, per exemple un tècnic/a de medi ambient.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: IMPULSAR UN MODEL ECONÒMIC SOSTENIBLE

2.1. Programa: Definir el model turístic de la mar d'Amunt

Cal actuar per garantir la sostenibilitat econòmica dels municipis i per superar el model turístic històric de sol i platja. Actuacions per cercar, potenciar i difondre noves alternatives i productes turístics contribuiran a atreure més visitants i desestacionalitzar el turisme.

2.2. Programa: Potenciar una oferta turística de qualitat

És necessari implementar mesures que suposin l'ampliació, modernització i adaptació de l'oferta turística existent als nous visitants, i que contribueixin a enfortir el desenvolupament del sector a curt i a llarg termini. Es tracta de buscar solucions a les mancances existents i enfortir les potencialitats relacionades amb els valors territorials (medi natural, paisatge...) i socials (pobles amb encant, serveis de proximitat...).

2.3. Programa: Enfortir el comerç i els establiments

El del comerç i serveis és un sector complementari al turístic que no s'ha d'oblidar. Les accions d'aquest programa serviran per impulsar un sector comercial i de serveis que satisfaci els visitants i turistes, però també perquè cobreixi les necessitats dels residents habituals. La línia ha seguir és treballar per ampliar l'oferta comercial i contribuir a una millora de la qualitat i la varietat dels productes que s'ofereixen.

2.4. Programa: Potenciar els sectors agrari i pesquer

Hi ha alguns indicis de recuperació de l'activitat agrària, sobretot conreus de vinya i olivera, alhora que l'explotació dels recursos marins encara avui és una activitat tradicional, sobretot a Llançà. Per això s'ha de seguir treballant, tant des de l'administració com des del sector privat, per potenciar aquests productes i garantir el manteniment d'aquestes activitats a llarg termini.

2.5. Programa: Enfortir la indústria i la logística

Llançà i Portbou tenen un teixit industrial discret sustentat per petites activitats; cal, per tant, disposar d'espai adequat per garantir-ne el manteniment com a sector complementari. D'altra banda, en el cas de Portbou, i en el moment que l'activitat logística associada a l'estació de mercaderies perd força, cal actuar en aquest equipament per desenvolupar-hi nous usos o activitats i per dinamitzar-lo.

2.6. Programa: Promocionar i diversificar l'economia i l'ocupació

La situació econòmica actual requereix que els ens locals de l'administració pública enforteixin el seu suport i ajuda a la dinamització econòmica. Així, calen accions per facilitar l'accés dels habitants d'aquests municipis al mercat de treball, millorar la formació de les persones adultes i

impulsar l'emprenedoria, per promocionar i diversificar l'economia i l'ocupació. Les estratègies i mesures han d'ajudar la població resident a mantenir i millorar la seva situació laboral, tant a curt com a mitjà i llarg termini.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: ENFORTIR LA QUALITAT DE VIDA ALS MUNICIPIS

3.1. Programa: Potenciar un règim d'habitatge sostenible

L'elevat pes de l'habitatge de segona residència comporta una reducció de l'oferta d'habitatge principal, a la vegada que els canvis poblacionals impliquen noves demandes en les característiques dels habitatges. Es proposa desenvolupar accions encaminades a facilitar l'accés a l'habitatge dels veïns d'aquests municipis, potenciar el mercat de lloguer o impulsar la rehabilitació del parc d'habitatges existent per incentivar-ne l'ocupació.

3.2. Programa: Millorar l'atenció i els serveis a les persones

L'evolució de la població i les principals característiques demogràfiques mostren que en el futur augmentarà la demanda de serveis d'atenció a les persones. Les accions d'aquest programa inclouen potenciar la coordinació i el treball conjunt dels ajuntaments i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà per ampliar, facilitar i apropar la prestació d'aquest servei a la ciutadania.

3.3. Programa: Enfortir les comunitats i associacions locals

Llançà, Colera i Portbou són municipis costaners amb població resident provinent de zones molt diverses, a la vegada que anualment rep un volum important de turistes i visitants. Calen accions per fomentar-hi la convivència i la cohesió social, potenciar el sentiment de comunitat i enfortir les entitats i associacions, així com promoure la informació i la participació de la ciutadania en els actes del municipi.

3.4. Programa: Adaptar els recursos municipals destinats als serveis públics

Tot i la necessitat de satisfer amb serveis públics la demanda creixent de la població, cal tenir en compte que la capacitat de l'administració local per ampliar els recursos i els ingressos és força limitada. Així doncs, es proposen accions per racionalitzar els serveis prestats i la despesa que se'n deriva, així com per adequar-los i prioritzar-los en funció de les necessitats.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: OPTIMITZAR SERVEIS I POLÍTIQUES AMBIENTALS

4.1. Programa: Millorar la gestió de l'aigua

En un context d'escassetat de pluges i per tant de recursos hídrics de qualitat, cal gestionar l'aigua d'una manera integral per garantir-ne la sostenibilitat. En aquest sentit, les accions d'aquest programa promouen no només reduir la demanda i el consum d'aquest recurs o minimitzar les pèrdues associades a la seva distribució, sinó també diversificar l'origen de l'aigua segons l'ús final a què es destini i optimitzar les xarxes de sanejament i el seu tractament posterior.

4.2. Programa: Millorar la gestió dels residus municipals

En general, la recollida selectiva dels residus municipals segueix una tendència positiva, tot i que s'han detectat mancances a resoldre durant els propers anys. De ben segur que, entre d'altres aspectes, les accions proposades milloraran l'eficiència de la recollida selectiva —també la dels residus voluminosos i altres fraccions minoritàries— i fomentaran la incorporació de la recollida de la matèria orgànica i els residus comercials. Al mateix temps, cal sensibilitzar la població sobre l'excés de residus i apostar per generar-ne menys.

4.3. Programa: Optimitzar la gestió i els consums energètics dels municipis

Les actuacions d'aquest programa es focalitzen en tres aspectes clau: fomentar una mobilitat més sostenible en detriment de l'ús generalitzat del vehicle privat; incidir en els sectors domèstic i de serveis (hotels, comerços i altres activitats relacionades amb el turisme) com a grans consumidors d'energia elèctrica, i fomentar instal·lacions d'energies renovables respectuoses amb el territori. Complementàriament, cal optimitzar el seguiment i control dels consums associats a instal·lacions i equipaments municipals.

4.4. Programa: Prevenir els riscos ambientals

La prevenció dels riscos ambientals és molt important, tant per evitar conseqüències en el territori com en la societat civil. Per aquest motiu, amb les accions proposades es vol minimitzar i prevenir els riscos amb una major potencialitat i incidència en aquesta zona: el risc d'inundacions i el d'incendis forestals. D'altra banda, amb els plans de protecció civil són l'eina per garantir la seguretat de les persones davant de qualsevol situació d'emergència.

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: GARANTIR LA PLANIFICACIÓ I EL DESENVOLUPAMENT URBANÍSTICS DE QUALITAT

5.1. Programa: Actualitzar i completar el planejament municipal vigent

En aquest programa es proposen accions per revisar els planejaments urbanístics vigents i incorporar-hi nous criteris de sostenibilitat i de racionalització del desenvolupament urbanístic. Complementàriament, es plantegen accions per disposar de tots els instruments urbanístics adients per mantenir la qualitat acústica dels municipis, incorporar-hi criteris paisatgístics i de manteniment de les hortes i protegir el patrimoni arquitectònic.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6: MILLORAR LA QUALITAT DELS ESPAIS URBANS I FOMENTAR UNA MOBILITAT SOSTENIBLE

6.1. Programa: Millorar la qualitat de l'espai urbà

L'objectiu d'aquest programa és amabilitzar l'espai urbà i fer-lo atractiu per als visitants i per a la ciutadania en general. En aquest sentit, cal treballar no només des del punt de vista de la mobilitat i la pacificació dels nuclis urbans, sinó també desenvolupar accions per integrar criteris paisatgístics i de qualitat urbana en tota la seva dimensió: urbanització i mobiliari urbà, vialitat, zones verdes i arbrat viari i rehabilitació de façanes.

6.2. Programa: Prioritzar la mobilitat a peu i en bicicleta

Les dimensions reduïdes dels nuclis de Llançà, Colera i Portbou fan que anar a peu i en bicicleta siguin la millor alternativa per desplaçar-se, tot i que no sempre sigui l'opció escollida pels veïns o pels visitants. Així, es preveuen accions per prioritzar la mobilitat a peu i en bicicleta en detriment del vehicle privat, tot garantint la progressiva pacificació dels centres urbans i la supressió de les barreres arquitectòniques.

6.3. Programa: Millorar l'oferta de transport col·lectiu

L'oferta de transport col·lectiu existent a Portbou, Colera i Llançà és escassa i es basa gairebé només amb el servei ferroviari. Per això es proposen accions per millorar aquesta oferta i disposar d'un servei de transport públic competitiu i que connecti les tres poblacions entre si i també amb altres nuclis com Figueres o el Port de la Selva, apostant pel transport ferroviari però també de serveis col·lectius per carretera.

6.4. Programa: Regulació de l'aparcament

Les accions proposades estan encaminades a cobrir les demandes d'aparcament durant tot l'any (estiu, caps de setmana i festius), buscant nous espais i fomentant la rotació de les

principals places d'aparcament. No obstant això, cal combinar aquesta regulació amb altres solucions que afavoreixin els modes de transport més sostenibles (a peu o en bicicleta) en detriment de l'ús generalitzat del vehicle privat.

LÍNIA ESTRATÈGICA 7: GESTIÓ I ORDENACIÓ DEL MEDI NATURAL I EL PAISATGE

7.1. Programa: *Conservar, restaurar i gestionar el patrimoni natural*

Les accions incloses en aquest programa estan encaminades a contribuir a la conservació dels espais naturals protegits, a gestionar l'extens territori forestal —en gran part, finques de propietat o gestió pública— seguint criteris conservacionistes i a garantir el bon estat ecològic dels cursos fluvials. En aquest últim cas, cal recuperar els trams degradats per la presència d'abocaments, el pas de camins adjacent a les lleres o les canalitzacions i soterraments al pas pels nuclis urbans.

7.2. Programa: *Conservar i restaurar els espais litorals*

El litoral dels municipis de Llançà, Colera i Portbou disposa d'espais naturals sense urbanitzar d'interès des del punt de vista de la conservació, i d'unes platges i un fons marí amb un potencial turístic elevat. Les accions proposades volen garantir el manteniment dels valors d'aquests indrets, però també compatibilitzar-ne la conservació amb l'ús públic i el gaudi de la ciutadania i els visitants.

7.3. Programa: *Garantir la connectivitat ecològica i paisatgística*

No s'han detectat greus problemes de connectivitat en aquesta zona, tant pel que fa a l'àmbit municipal com als espais naturals veïns. No obstant això, cal garantir que el desenvolupament de projectes o infraestructures previstes no comporti la fragmentació del territori i minimitzar els impactes paisatgístics que se'n puguin derivar. Així, una de les accions previstes és seguir lluitant per la reubicació dels parcs edífics de Tramuntana i Molinàs, als quals s'oposen els consistoris municipals i la població en general.

2.4 DOCUMENT IV. ESTUDI DE CONNECTIVITAT

Aquest estudi té doble finalitat: la identificació dels espais d'interès connector des del punt de vista ecològic, definint mesures per tal de mantenir i potenciar aquesta funció connectora i l'avaluació de la connectivitat social i paisatgística, analitzant les xarxes de senders i rutes, miradors i elements d'interès, per definir una xarxa supramunicipal coherent. En aquest sentit, els objectius concrets que es proposen són:

Connectivitat ecològica:

- **Analitzar el territori** dels tres municipis, tant pel que fa a les seves característiques naturals i paisatgístiques com pels elements antròpics presents.
- Identificar i caracteritzar els **espais d'interès connector**, conèixer els impactes i amenaces que els afecten i definir uns objectius de qualitat.

Connectivitat social i paisatgística:

- Analitzar la connectivitat de les **xarxes de rutes i senders** de Llançà, Colera i Portbou.
- Avaluar la situació dels **camins històrics** i les carrerades.
- Estudiar l'**impacte paisatgístic** sobre els principals senders i miradors.

La metodologia emprada segueix les directrius sobre estudis de connectivitat de la Diputació de Girona, establertes en la "Guia metodològica per a la millora de la connectivitat a la Demarcació de Girona" (Arvensis, 2004).

2.5 DOCUMENT V. DIRECTRIUS PER A L'ORDENACIÓ DEL SÒL NO URBANITZABLE.

Té l'objectiu principal de definir unes **directrius per a la protecció i l'ordenació del sòl no urbanitzable** del municipi amb la finalitat de regular els usos, edificacions i activitats existents i futures, proposant les millors fórmules de regulació i protecció dels usos, el patrimoni físic, natural i cultural i el paisatge que assegurin un desenvolupament sostenible del territori i la conservació de la biodiversitat.

No es tracta d'un text normatiu però sí d'un document de directrius generals i de màxims de protecció i conservació del territori, que serà una eina útil en el moment que els municipis iniciïn la revisió del planejament urbanístic municipal vigent. Inclou:

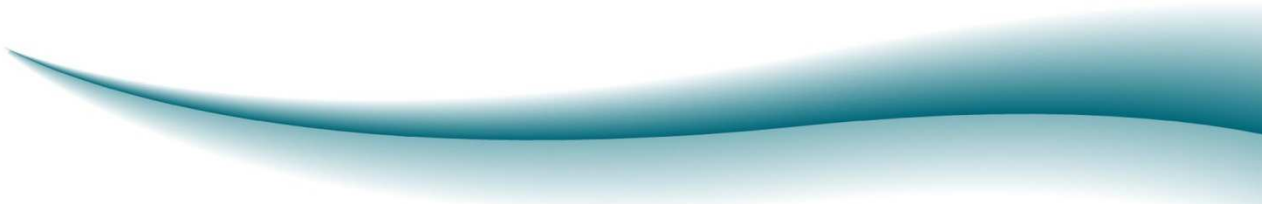
- una **proposta de zonificació i ordenació del Sòl No Urbanitzable** basada en el planejament urbanístic, territorial i sectorial de rang superior, on la resta del SNU es zonifica segons els usos del sòl actuals;
- una **proposta de criteris i principis de regulació** com a base del futur text normatiu, que es podrà adequar a les necessitats del moment en el que es redacti el planejament municipal.

2.6 DOCUMENT VI. ANNEX CARTOGRÀFIC

Cartografia impresa incoent:

- **Plànols de l'Agenda 21 Local** dels municipis de Llançà, Colera i Portbou, editada en format A3 a escala 1:35.000 (excepte Mapa 1 –E/1:50.000– i Mapa 9 –E/1:75.000–). La memòria descriptiva incorpora diverses figures que complementen aquesta informació cartogràfica.
- **Plànols de l'Estudi de Connectivitat** dels municipis de Llançà, Colera i Portbou, editada en format A2 a escala 1:25.000.
- **Plànols del document de Directrius per a la regulació dels usos del Sòl no Urbanitzable** de Llançà, Colera i Portbou, editada en format A2.

av. Roma, 252-254
08560 Manlleu
tel. 938 515 055

c. Correu, 2, 1r
08800 Vilanova i la Geltrú
tel. 938 115 115

c. Pamplona, 96, local 18
08018 Barcelona
tel. 933 568 160

c. Serrano, 93, 3ª planta
28006 Madrid
tel. 915 159 432

info@lavola.com
www.lavola.com